

Cijepljenjem  
protiv raka  
Cijepljenjem  
protiv HPV-a



## HPV CIJEPLJENJE

Humani papilomavirusi (HPV) su virusi koji uzrokuju bradavice i abnormalan rast tkiva. Postoji više od 100 tipova humanih papilomavirusa, od kojih tipovi 16 i 18 uzrokuju otprilike 70% karcinoma vrata maternice (cerviksa). Većina HPV infekcija ne uzrokuje simptome i prolaze same od sebe. Karcinom cerviksa je drugi uzrok smrti kod žena diljem svijeta. Prema Registru za rak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Hrvatskoj oko 350 žena oboli od invazivnog karcinoma cerviksa svake godine, a preko 100 ih umre.

Cijepljenje protiv Humanog papilomavirusa (HPV-a) djevojčica i djevojaka, dječaka i mladića preporučljivo je radi smanjenja rizika od HPV infekcije i razvoja karcinoma. Iako je dobro cijepiti se prije početka spolne aktivnosti ili što ranije na početku spolnog života, cijepljenje se preporuča i onima koji su spolno aktivni. U slučaju da su zaraženi HPV-om najvjerojatnije nisu zaraženi svim tipovima HPV-a protiv kojih se cijepi. Dijagnostička obrada radi utvrđivanja možebitne infekcije HPV-om nije opravdana prije cijepljenja.

Od ove godine je u „Provedbeni program imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse za posebne skupine stanovništva i pojedince pod povećanim rizikom od : tuberkuloze, hepatitisa A i B, bjesnoće, žute groznice, kolere, trbušnog tifusa, tetanusa, malarije, streptokokne bolesti, haemophilus influenzae – invazivne bolesti, meningokokne bolesti i HPV infekcije u 2016. godini,“ uvedeno i cijepljenje učenika protiv HPV-a.

Četverovalentno cjepivo namijenjeno za cijepljenje učenika i učenica sadrži tipove HPV-a 6, 11, 16 i 18 i dostupno je pod nazivom Silgard. Ove godine će se ovim cjepivom cijepiti u prvom razredu srednje škole i u osmom razredu osnovne škole što će provoditi djelatnost školske medicine.

Dvovalentno HPV cjepivo sadrži tipove 16 i 18 i dostupno je pod nazivom Cervarix. Namijenjeno je za cijepljenje osoba u dobi od 9 godina i starijih. U kliničkim ispitivanjima dokazano je da Cervarix sprječava bolesti uzrokovane HPV-om u žena u dobi od 15-25 godina, također potiče stvaranje protutijela u djevojčica starih 9-14 godina. Koristi se u svrhu zaštite od karcinoma cerviksa, premalignih lezija u genitalnom području i bradavica anogenitalnog područja uzrokovanih određenim tipovima humanog papilomavirusa.

Kad se osoba cijepi cjepivom Cervarix, imunološki će sustav (prirodni obrambeni sustav tijela) stvoriti protutijela protiv HPV tipova 16 i 18. Očekuje se da je zaštita HPV cjepivom dugotrajna. S obzirom da ni jedno cjepivo nije 100% učinkovito i Cervarix ne štiti od svakog HPV tipa, niti djeluje kod već postojećih HPV infekcija.

Ako su i cijepljene, žene i dalje trebaju redovno odlaziti na ginekološke preglede i citološki bris.

Preporučeni raspored cijepljenja je 0, 1, 6 mjeseci.

Potreba za dozom docijepljivanja nije utvrđena. Trajanje zaštite nakon cijepljenja zasad nije poznato.

Osobe koje su imale alergijsku reakciju opasnu po život na bilo koju komponentu HPV cjepiva ili na prethodnu dozu HPV cjepiva ne smiju primiti ovo cjepivo. Osobe koje su blago bolesne u trenutku predviđenog cijepljenja mogu se cijepiti. Osobe koje su ozbiljnije bolesne trebale bi odgoditi cijepljenje dok ne ozdrave. Ukoliko se vaše dijete cijepilo, nema potrebe da se ponovno cijepi.

Nakon primjene HPV cjepiva moguća je pojava blagih do umjerenih reakcija. Ove reakcije ne traju dugo te prolaze same od sebe. Najčešće nuspojave cjepiva (kod više od 1 na 10 osoba) su glavobolja, mialgija (bol u mišićima), reakcije na mjestu injekcije uključujući bol, crvenilo i oticanje, te iscrpljenost (umor).

Nadzor nad sigurnošću primjene HPV cjepiva i kontinuirana procjena odnosa koristi i rizika provodi se za ovo cjepivo jednako kao i za druga cjepiva i lijekove.

Terapijske indikacije za primjenu dvovalentnog cjepiva Cervarix proširene su na sprječavanje analnog karcinoma, čime je navedeno cjepivo indicirano za primjenu kod muškog spola.

Do kraja 2016. godine moguće je cijepiti besplatno protiv HPV-a dvovalentnim cjepivom sve žene, ali i sve muškarce starije od 25 godina. Za besplatne sve tri doze, osobe se trebaju početi cijepiti do kraja listopada 2016.

Osobe se mogu cijepiti kod liječnika obiteljske medicine, kod ginekologa i epidemiologa.

Osobe se mogu cijepiti u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije (Krešimirova 52a) u ambulanti na Epidemiološkom odjelu (prizemno, soba 4) radnim danom od 07.00 – 19.00 sati. Cijepiti se mogu i u svim ispostavama i centrima Zavoda.

Sve informacije u vezi cijepljenja mogu se dobiti na telefon 358 786 ili na [epidemiologija.cijepljenje@zzjzpgz.hr](mailto:epidemiologija.cijepljenje@zzjzpgz.hr).

Dorotea Gastović Bebić, dr.med.  
spec.epidemiologije  
Voditeljica Odsjeka za cijepljenje  
Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ